

Nr 165.

Av herr **Almer**, om *åvägabringande av utredning om och på vad sätt en rationell bostadsinspektion i förening med konsulentverksamhet i bostadsfrågan må kunna anordnas på landsbygden.*

I § 43 i förslaget till hälsovårdsstadga finnas vissa bestämmelser rörande bostäder på landet. Med hänsyn till bostadsfrågans utomordentliga betydelse för folkhälsan torde det vara berättigat att kräva något ytterligare kontrollorgan över bestämmelsernas efterlevnad, utöver vad som vederbörande hälsovårdsnämnd kan komma att utöva på ifrågavarande område.

Jag tänker närmast på införande av inspektion av bostäderna även på landet genom läns- eller statsinspektörer. Men de borde icke blott vara inspektörer utan snarare konsulenter och skulle inte enbart hålla sig till det hygieniska utan utvidga sitt verksamhetsområde till det rent byggnadstekniska. Det är ej så ovanligt på landet, att familjen tränger ihop sig i ett litet rum eller lika ofta i själva köket, under det övriga rum stå obodda. Här skulle en rättelse kunna komma till stånd, om en rådgivande sakkunnig, som hade förmåga att skaffa sig tillbörlig auktoritet för sina anvisningar, hade rätt ingripa på ett lämpligt sätt.

Ofta är det en penningfråga, då uppvärmningen av en större lägenhet ju kräver större utgifter, men lika ofta beror det på okunnighet om betydelsen för hälsan av att individen har en något så när stor luftkub till sitt förfogande. Gäller detta i hälsodagar, så framträder det ofantligt mycket starkare, om sjukdom inträffar i familjen. Då särskilt framträder faran och skadan av trångboddheten. Är nu denna självförvållad, något som ofta äger rum på landet, så hade måhända ett påpekande från sakkunnigt håll kunnat avhjälpa bristen.

Anordnandet av en eldstad i ytterligare 1 eller 2 rum löste kanske hela problemet, om det gjordes i tid. En bostadskonsulent skulle säkert få ett synnerligen rikt fält för sin verksamhet på landsbygden, och det skulle helt visst bli mycket givande, ty där är trångboddheten av en annan art än i städerna. Här är det ej i regel verklig brist på utrymme, utan det brister i utnyttjandet av det utrymme som finnes.

Dylika konsulenter borde finnas i varje län till behöfligt antal (1 à 2 eller flera) och bekostas av staten. Här föreligger ett redan tidigare erkänt statsintresse. Staten lämnar redan nu miljoner årligen till bekämpande av tuberkulosen. Striden mot denna folkfiende bottnar ytterst i bostadsfrågan. Ingenting torde mera kraftfullt bekämpa tuberkulosen än en framgångsrik kamp mot trångboddheten och för en rationell bostadshygien. Dessutom är det från trångboddhet och bristande bostadshygien, som varje farsot suger sin kraft och sin styrka. Men bostaden har även betydelse på ett annat sätt. Den så att säga skapar människan, den danar karaktären. En mörk, trång bostad ger åt den, som bebor densamma, mörka tankar med ett tungt och dystert sinne. Ett glatt, ljust lynne växer fram ur en ljus och fri miljö.

På grund av vad jag sålunda anför, hemställes,

att i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till hälsovårdsstadga § 43 riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning, om och på vad sätt en rationell bostadsinspektion i förening med konsulentverksamhet i bostadsfrågan må kunna anordnas på landsbygden.

Stockholm den 21 mars 1919.

J. S. Almer.